

ATLAS NOVUS

EXHIBENS

ORBEM TERRAQUEUM
PER NATURÆ OPERA,

HISTORIÆ NOVÆ AC VETERIS MONUMENTA,
ARTISQUE GEOGRAPHICÆ LEGES ET PRÆCEPTA.

HOC EST:

GEOGRAPHIA UNIVERSA

IN SEPTEM PARTES CONTRACTA,

ET

INSTRUCTA DUCENTIS FERÈ CHARTIS GEOGRAPHICIS,
AC FIGURIS.

Cujus

PARS I. Exhibet architecturam Divinam, & ea, quæ in Orbe terraqueo ipse naturæ Author sapienter constituit, appellaturque GEOGRAPHIA NATURALIS.

PARS II. Complectitur ea, quæ concernunt statum, ac Regimen Ecclesiasticum, diciturque GEOGRAPHIA HIERARCHICA sive Ecclesiastica.

PARS III. Inscríbuitur GEOGRAPHIA MARTANA, eaque exhibet præcipuas per totum Orbem Imagines & Statuas DEI paræ beneficijs inclytas.

PARS IV. Est GEOGRAPHIA POLITICA seu Civilis, quæ describit statum Orbis Politicum, & mundi Regimen profanum.

PARS V. Vocatur GEOGRAPHIA ARTIFICIALIS; quia in ea traditur. 1. Inventio Longitudinis & latitudinis Geographicæ. 2. Globi terrestris & sphaeræ Armillaris compositio ac usus. 3. Tam optica, quam Geometrica, eaque multiplex Planisphaerij terrestris compositio ac usus. 4. Modus & Regulæ accuratioris delineandi quascunque Mappas Geographicas. 5. Mapparum hæcenus editarum etiam nauticarum censendi ratio, censura, & usus.

PARTEM VI. Constituunt TABELLÆ GEOGRAPHICÆ totius Orbis terraquei exhibentes locorum præcipuorum longitudinem, & latitudinem Geographicam.

PARS VII. Appellatur CRITICA, & continet ea, quæ antiquis non sat cognita, hodie de novo inventa aut emendata sunt quoad Geographicæ Artem, Historiam, Technicam, & Astrologiam.

AUTHORE.

R. P. HENRICO SCHERER,
SOCIETATIS JESU.
CUM FACULTATE SUPERIORUM.

AUGUSTÆ Vindel. DILINGÆ & FRANCOFURTI,
Apud JOANNEM CASPARUM BENCARD, Bibliopolam.

ANNO M. DCCX.

Fol. H

OCEANVS

SEPT

BOREALIS.

IDEA NATV
RALIS
AMERICAE
BOREALIS
DIGITO DEI
FORMATA
GEOGRAPHICE
PROPOSITA
AN. MDCC

MARE DEL

ZVR

TROPICVS

MARE DEL NORT

CANCRI

OCEANVS OCCIDEN-
TALIS.

EQVATORIS

MARE

MEXI-

CANVM.

MERID

CVM SVO
APPARATV
VOLVCRVM
PISCIVM
ET QVADRVPE
DV MDC

LINEA

ORT

TROPICVS

FOR

VUM

CVM SVO
APPARATV
VOLVCRVM
PISCIVM
ET QVADRVPEDVM
A MDCC

LINE

Fol. I.

MARE DEL ZVR

CIRCVLVS ÆQVI

OCEANVS PERVVIANVS
ET OCCIDENTALIS.

MARE PACI-

TROPICVS

FICVM.

FIGVRA NATVRALES
AMERICÆ
AVSTRALIS
DIVINO ARTIFICIO
CONSTRUCTA
GEOGRAPHICE
DELINEATA
ANNO MDCC.

OCEANVS ANSTRALIS.

MARE DEL NORT

NOCTI-

ALIS

AFRICAE

PARS

OCEANVS ETHIOPICVS

CAPRICORNI

TROPICVS

FICVM.

FIGURA NATURALIS
AMERICÆ
AVSTRALIS
DIVINO ARTIFICIO
CONSTRUCTA
GEOGRAPHICE
DELINEATA
ANNO M D C C.

est *Chamaleon*, cutis tota smaragdi instar virefcit: si ad iram concitatur, plumbeum induit colorem; si timidus est, flavo colore suffunditur. Subinde verò plures colores ita attemperat, ut eosdem nemo pictor suis coloribus adæquare unquam possit. Ita se coram aspexisse testatur in suis Relationibus Sinensibus *P. le Comte*.

§. II.

Animalia perfectæ eaque Fera & Domestica.

A Nimalia post universale diluvium ex Asia in Europam & Africam facillè transferunt, quia hæ duæ partes cum Asia conjunctæ sunt. At major est difficultas, quo modo eadem animalia è tribus hisce partibus in Americam devenerint. De animalibus quidem domesticis nempe: *Equis, asinis, vaccis, ovibus, canibus, catibus* &c. difficultas non est, cum hæc ab Europæis in navibus eò delata sint, hodièq; mirum in modum inibi multiplicentur. At quomodo feræ sylvestres nimirum *Leones, Tigrides, Apri, Cervi, vrsi, Lupi, vulpes, Lynces* &c. in Americam delatæ sint, hodièque dubitatur à Geographis & quæritur? Quia necdum constat, an America distincta sit ab Asia, & si quidem separatæ sunt hæ duæ partes, adhuc incertum est, quantum sit illud Mare sive Fretum, per quod ab invicem separantur, an nimirum adeò latum ac diffusum sit, ut à prædictis feris natando superari non possit. Deinde licet Asia vel Europa ad partes Boreales & Polo Arctico vicinas connexæ sint cum America, rursus quæritur, quo modo *Leones, Tigrides, Simia* aliæque similes feræ, quæ in Regionibus circumpolaribus nun-

quam comparent, eò devenerint: Non enim in navibus (quod sciatur) eò ab Europæis aliquando delatæ sunt, sed neque ex Asia aut Africa Regionibus calidioribus illuc natando pervenire posse videntur: cum America secundum partes magis Australes sit ab Asia & Africa satis remota, ut patet ex tabulis Geographicis.

Ad has igitur difficultates Responderi potest I. *Animalia Domestica* ab Hispanis, Lusitanis alijsque Europæis in Americam delata sunt in majoribus navigijs, ut constat ex relationibus eorum, qui primas navigationes eò institutas descripserunt. II. *Animalia* Africa, Asia, & Europæ communia, qualis ferè sunt *Vrsi, Lupi, Vulpes, Cervi, Apri, Taxi, Alces, Castores, Lutra* aliæque similia etiam in Zona frigida reperiri solita possunt tempore hiberno, præsertim quando insolita frigora Mare vehementius adstringunt, ex Norvegia, Alba Russia & Tartaria facile transire in Grœnlandiam, Europæam & Americanam, uti constabit ex Tabula Geographica & Fig. M. Fol. E. solet enim hyeme Mare illud, quod est inter Norvegiæ, Albam Russiam, & Novam Zemblam atque Spizbergiam sive Grœnlandiam totum quasi glacie obduci & propterea *Mare Glaciale* appellari. Quin, quòd etiam mediâ ætate & tempore solstitij æstivi ingentia frustra, & densissima glaciei fragmenta formâ & magnitudine Insulis bene magnis paria videntur eidem Mari Boreali innatare & à Polo Arctico versus Austrum & Americæ littora à ventis ac fluctibus propelli, in quibus non rarò etiam ferarum greges impositi circumferri deprehenduntur à nautis, & ijs, qui quotannis ex Europa ad Spizbergiæ & Grœnlandiæ

Quomodo animalia post diluviũ in Americam delata sint,

landiæ littora eo tempore balenas piscantur. III. *Leones, Tigrides, Simia*, aliæq; similes feræ, quæ in locis tantum calidis comorantur, & quas in Zona frigida vix unquam comparuisse constat, quomodo in Americam ex Asia vel Africa delatæ sint, difficilius est definire. Fortassis ex Africæ littore, ubi est minimus per æquatorem in Americam trajectus, & Insulæ non paucæ interpositæ, aliquot ejusmodi feræ natando pervenerunt. Fortassis ejusmodi feræ *cicurata*, quod de *Leonibus* ac *Simijs* insolitum non est, in navigijs ex Asia aut Africa in Americam deportatæ. Fortassis navigium Indorum aut Afrorum natando insecutæ (ut solent *urfi* ad Spizbergiam & Novam Zemblam) mactatis nautis in littus Americæ à Ventis ac fluctibus abreptæ sunt. Plures ejusmodi modos transeundi est facile divinare: quibus etiâ accedit incertitudo, an non modò dictæ feræ ad regiones circumpolares unquam soleant pervenire, & inde per glaciem in Americam transire. IV. *Leopardi, Giraffæ* sive *Camelopardali*, *Boves unicornes*, *vaccæ gibbosæ*, *oves cameliformes*, aliæque animalia *monstrosa* fera & domestica ut plurimum provenire creduntur ex congressu diversarum animantium, cujusmodi multa reperiuntur in Asiæ, Africæ & Americæ solitudinibus ac locis desertis: & horum animalium quælibet pars terræ habet aliqua propria sibi que peculiaris.

Quælibet
pars terræ
habet quæ-
dam anima-
lia sibi pe-
culiaria.

In ASIA quidem & Regno Tunchinensi deprehenduntur certi *Canes*, qui mures non minus avidè capiunt ac comedunt, quàm catti Europæi. II. In China ejusque Provinc. Xensi inveniuntur *Cervi Odoriferi*, Germanis *die Bisemhirsch*, qui ad umbilicum fol-

liculum gerunt Musco plenum. 3. Animalia Asiatica. In eadem China alicubi sunt *Vaccæ* cursûs adeò velocis, ut intra diem trecenta stadia conficiant. 4. In ejusdem Regni monte *Cutien Tigrides* sunt innoxie, & si noxiæ eò deferantur, ferocitatem deponunt. 5. In Arabia *Boves* sunt *Vnicornes*, qui vices equorum & asinorum subeunt in portandis oneribus & hominibus. 6. sunt quoque in Arabia *Arietes* cornibus carentes.

In AMERICA ejusque Regno Mexico cano inveniuntur. 7. *Leopardi*. 8. *Sed & Apri*, qui umbilicum in tergo gerunt. 9. In Regno *Quivira*, *Vaccæ* camelorum more gibbosæ sunt. 10. In *Virginia*, *Canes* luporum more ululant. 11. In *Peruvio*, *Oves cameliformes* & equis magnitudine pares onera portant. 12. In *Nova Anglia*, *Vulpes nigra*. In *Virginia*, argentei coloris sunt, ubi 13. & Animal vulgo *Opassem*, quod caput habet porcinum, caudam gliris, & sacrum infra ventrem gerit, in quo prolem suam circumfert. 14. *Torpedo* passim in Indijs comparet, quæ intra dies quatuordecim vix tantum progreditur, quantum jactus est lapidis.

Animalia
Africana.

In AFRICA reperiuntur 1. *Giraffæ* aliàs *Camelopardali* cum gibbo & longissimo collo. 2. *Alces*, Germanis *die Elendthier*, quæ tamen in partibus Europæ Borealibus etiam reperiri creduntur. 3. *Capricorni*, Sed & hi in Europa non infrequentes. 4. *Catelli Melitenses*, qui etiam in Insul. S. Laurentij frequentes sunt, & in Europa comprimis *Bononia* educantur.

Africæ, Asiæ & Americæ ferè communia sunt animalia 1. *Leones*, ex quibus *Lybici* in Africa & *Parthi* in Asia habentur ferocissimi, in America autem sunt prorsus meticulosi. 2. *Tigrides*

grides, quæ in America reperiuntur, *Leonibus* dominantur; quæ in Regno Siam, equis magnitudine pares, aut etiam majores sunt, eæque dicuntur *Regia*: at omnium ferocissimæ sunt in Provinc. Venezuela & in Inf. Iava Indica. 3. *Panthera*. 4. *Catti Sylvestres*. 5. *Equi Sylvestres*. 6. *Feles Zibethica*, quæ Chinenfibus *Xe* appellantur, geruntque circa umbilicum facculum musco plenum, Germanis vocantur *Bisemthier*. 7. *SIMIARUM* ingens copia in Asia & America reperitur, major nihilominus adhuc in Africa. Differunt illæ magnitudine formâ & colore. In Insula namque Ceylon teste *Thevenot* inveniuntur, quæ vix pugni magnitudinem adæquant. In Insula Borneo, & alibi, justam hominis staturam & imaginem referunt, vel rectius *Satyri* cujusdam speciem; quæ proinde etiam *Hominis Sylvestris* nomen ab indigenis accipiunt: sunt hæc *Simia* robustæ admodum, & licet duobus tantum pedibus posterioribus insistant, cervum nihilominus cursu suo anticipant, unde etiam regijs plerumque venationibus agitantur. Quæ verò *Simia* trium quatuorve pedum longitudinem non excedunt, earum major est copia & varietas: aliæ namque ex ijs sunt *caudata* sicuti canes & catti, non item aliæ; aliquæ *faciem* ferè *humanam*, aliæ *vulpinam* referunt. Sunt, quarum *caput nigrum*, & *barba candida*; aliæ verò toto corpore candidæ, sed nigris maculis distinctæ, quæ tamen etiam *Cerpicotheci* appellantur & *Catti Marini*, qui tamen non minus ludicri, lepidi & agiles sunt, quàm simiæ, majores ac minores, è quibus sunt, quæ satyris quàm similimæ. 8. *Oves* longam post se caudam trahentes, quæ in multis appendit libras 25. & subinde in

Pars I.

alijs etiam 40. quales tamen reperiuntur etiam in Illyrico.

Africa & America propria putantur animalia. 1. *Porci* per totum aculeati, ut apud Europæos *Echini*. 2. *Chamaleontes*. 3. *Canes Sylvestres* non latrantes. 4. *Rhinoceros* ac *Lynce*s, quæ tamen etiam alicubi in Europa & comprimis in Asia deprehenduntur. Est autem RHINOCEROS animal grande formæ oppidò peregrinæ quod tamen cum *Apris Sylvestribus* commune quidpiam habet, nempe proboscidem satis longam sed cornu quodam denso armatam, quam ipsi etiam Tigrides, Bubali atque Elephantes pertimescunt. Caput illi prægrande, cujus occiput in cucullum monasticum desinit, unde à Lusitanis etiam *Monachi Indici* cognomen accepit. Pedes quodammodo ocreati, totum verò corpus cute squammatâ, eaque adeo durâ coopertum, ut quacunque armaturâ ferreâ penetrari difficulter possit. Sed & lingua illius dura prorsus & hispida est; unde quidquid allambit, quodammodo abradit sine noxa, ramos arborum decorticat, & senticeta & vepreta quæcunque devorat & absummit. De *Monocero*te sive *Unicornu* hodièque non pauci Geographi dubitant, utrum in rerum natura existat, aut aliquando exstiterit. De hoc igitur hic appono, quod *P. Andreas Schall* Soc. nostræ ex Imperio Sinenfi *P. Henrico Rott* ejusdem Soc. transcripsit, hic verò coram Serenissimo Duce Neoburgico anno 1665. ex India in Germaniam reversus recensuit. Capitaneus quidam cum suis militibus dum manè sub auroram ad murum illum famosum Imperij Sinenfis pro more excubat, videt repente ex vicina Tartariæ sylva versus

L

eun-

An detur
Monoceros
sive Unicornu,

eundem murum cursu præcipiti pro-
silire candidum, seu potius subci-
neritij coloris equum, & ad muri
radicem conquiescere, quem dum
ipse ejusque milites penitus contem-
plantur *Monocerotem* deprehendunt,
uno tantum cornu pro more in fron-
te armatum, Illum paulò post ex ea-
dem sylva consequitur *Tigris*, quæ, ut
à *Monocerote* hinnitu quodam signum
accepit, aliquamdiu immota substitit,
tum verò iterato signo accepto propius
ad *Monocerotem* accessit: denique e-
tiam tertio monita & vocata ad pedes
Monocerotis instar agni procubuit, cu-
jus ventrem postquam *Monoceros* cor-
nu suo impetijt ac perforavit, magnam
illi partem absumpsit, & viâ, quâ ve-
nerat, pernici cursu ad sylvam redijt.
Capitaneus, qui rem cum suis militi-
bus inspexerat, cum eandem ad *P. A-*
damum retulisset, indignatus est illi
Pater, quod *Monocerotem* cum suis
militibus non mactasset, sed excusa-
vit ille oblivionem, quod nec sibi, nec
ulli suorum illud tunc incidisset.

Similia quædam referuntur in de-
scriptione utriusque *Grælandiæ Veteris*
ac *Novæ* Anno 1679. *Norimbergæ in lu-*
cem edita, ubi inter alia hæc habentur.
D. Barthema nobilis Italus in suo
Itinerario Anno 1503. affirmat, se in ur-
be *Mecha* Arabiæ Felicis vidisse duos
Monocerotes sive *Vnicornua*, quæ Impe-
rator *Æthiopiarum* superioris sive *Abbas-*
siæ, Sultano *Mechæ* tanquam donum
æstimatissimum submisit, è quibus u-
num referebat similitudinem pulli e-
quini trium ferè annorum: Color il-
lius erat subfuscus, caput cervinum *Cor-*
nu instructum quatuor ferè spitha-
mæ antroorsi in perrectum, pedes ob-
longi, ungulæ fissæ & capræ non ab-
similes.

Huc etiam quadrat, quod eadem
Grælandiæ descriptio testatur de quo-
dam Lusitano *Patre Soc. nostræ*, qui in
sua relatione affirmat, socio suo in *Æ-*
thiopia commoranti ab indigenis obla-
tum fuisse pullum *Monocerotis*, qui ut-
pote adhuc tenerrimus paulò post
mortuus est. Narrat præterea idem
Pater ejusmodi *Vnicornua* à Lusitanis
militibus in Abbissina Provincia *Agas*
Regni *Damot* semel iterumque con-
specta in pascuis, eâ planè formâ & ha-
bitudine, quam paulò antè ex *D. Bar-*
thema retulimus.

Porrò non tantum in terra reperiri
animalia *Vnicornua*, sed etiam *Pisces* si-
mili *Cornu* armatos inveniri in Ocea-
no multiplici constat experientiâ. Eo-
rum tres præcipue species afferunt Au-
thores, cujusmodi sunt: *Pistrix*, *Xi-*
phias & piscis *Narval* Islandis vocatus,
qui omnes *Cornu* quodam armati de-
prehenduntur: *Pistrix* quidem *Cornu*
præterdit dentatum instar alicujus
serræ: *Xiphias* quasi gladium, unde à
Germanis *Schwertfisch* dicitur: *Nar-*
val directum & intortum habet, atque
subinde ad octo & amplius pedes ex-
tensum. Verum quia *Cornu* proprium
est animalium, eorumque capiti &
cerebro infixum, in piscibus autem ex
ore, vel paulisper supra os porrigitur,
idcirco nonnulli, quod in *Monocerote*
Cornu propriè appellant, hoc in pisci-
bus *Dentem* vocant: nec desunt, qui
arbitrantur, similia cornua, quæ pas-
sim in aulis magnorum Principum in
Italia, Gallia, Anglia, Polonia & Ger-
mania ostentantur pro *Cornibus Mono-*
cerotum, *Dentes* duntaxat esse dicto-
rum piscium. Sed hæc censura sit pe-
nes alios, mihi ad alia transcendendum
est.

Africæ & *Asiæ* solis tribuuntur *Ele-*
phan-

Phantes & Cameli, qui hæcenus in America visi non sunt; in Europam rarius, & non nisi occasione bellorum, aut pro spectaculo à circulatoribus inducuntur. Et *Elephantes* quidem *Tunchinenses* censentur maximi, *Zeylani* optimi, *Indostani* plurimi. Inter *Camelos Persiani* habentur fortissimi, præstant tamen *Bactriani* sed & *Arabici*, & priores quidem in tergo duo gerunt tubera, posteriores verò unum tantum, qui etiam dicuntur *Dromedarij*.

Animalia
domestica
Europæ ce-
lebriora.

Inter animalia *Domestica* toti orbi communia celebrantur *Canes Anglici*, *Oves Mexicana*, *Hispana* & *Anglica*, *Vacca* & *Boves Hungarici*, *Stirij*, *Frisij*, *Danici*, *Helvetici* & *Mexicani* &c. *Equi* totius *Africa* censentur optimi, qui veniunt ex Regno *Aian*, *Abassia*, *Guinea*, *Barbaria*, *Numidia*, *Lybia* & *Ins. Melita*. Inter *Equos Asiaticos* laudantur maxime *Persiani* ac *Tunquineses*, compri- mis verò *Tartarici* & *Arabici*, & horum quidem unus non rarò mille ducatis *Hungaricis* venditur. *AMERICÆ* insigniores equi habentur: *Mexicani*, *Peruviani*, *Brasili*, & qui educantur in novo *Belgio* &c. *Equi Europæi* celebriores sunt: *Asturcones Hispanici*, *Epirotici*, *Anglici*, *Hungarici*, *Frisii*, *Polonici*, ac *Russici*.

§. VIII.

Hominum Terras incolentium varia Sors & conditio.

HOmīnes, quantumvis omnes ab iisdem primis progenitoribus oriundi, multum nihilominus inter se sunt diversi. Imprimis enim singulorum genius utcunque respondet genio terræ sive *Climatis*, quod habitant: ubi enim clima friget, etiam indigenæ magis frigent & languent, ubi verò

Varia con-
ditio & na-
tura homi-
num, varias

clima fervet, etiam incolæ magis cal- lent. Hinc *Asiæ*, *Africa* & *Ameri- cæ* populi, ubi *Zonæ* torridæ subsunt, aut non procul ab eadem recedunt, ut plurimum sunt magis biliosi, crude- les, impetuoſi, barbari, suspiciosi, ti- midi, inquieti, sicci ac nigri, nec mi- nus tamen, ubi excoluntur, ingenio- ſi, uti apparet in *Græcis*, *Arabibus*, *Æ- gyptijs*, *Persis*, *Sinis*, *Iaponibus*, *Mexi- canis* &c. Calor enim ubi abundat, mobiles & inquietos reddit spiritus, au- get & acuit bilem, quæ est cos ingenio- rû. E contrario, qui procul ad utrumq; Polum & *Zonam* frigidam accedunt, ubi magnum est frigus, jam minus excitati sunt habitatores, magisque languent. Proinde magis etiam sunt quieti, constantes, sinceri, candidi, & carnosî: cujusmodi ferè sunt: *Lap- pones*, *Tartari*, *Norvegi*, *Russi*, *Moscovi- tæ*, *Sueci*, *Magellanicis* &c. At medium ferè tenent inter utrosque, qui *Zo- nam* temperatam obtinent.

II. Videtur quoque diversitas *Pla- garum*, diversitatis aliquid inducere indigenis: Asiatici namque sive *Orien- tales* populi cæteris sunt magis sangui- nei & excitati. Americani utpote *Occidentales* magis sunt *Melancholici*: *Australes* nempe *Africani* & quivis ali- j ad *Austrum* magis remoti magis sunt mobiles & cholericî. *Europæi* utpo- te magis *Boreales* omnibus magis sunt *Phlegmatici*.

Etiā se-
cundū pla-
gas cœlestes
differunt
mortales.

III. Etiam *Terræ Situs* aliquid con- fert suis habitatoribus. Qui enim montana incolunt, ferè magis barbari, inculti & inhumani sunt: tū quia locus pſe & aura magis frigida & rigida cru- diores habitatores reddit: tum quia ple- rumq; ab humana & frequēti conver- satione mortalium procul absunt. E contrario qui valles habitant, ut pluri-

Etiā va-
rius terræ
situs diffe-
rentiam in
eiusdem ha-
bitatores
inducit.